

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

11. maj 2009

GRUNDNOTAT

Justitsministeriets grundnotat vedrørende retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretslige område.

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets grundnotat vedrørende forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 2006/325/EF med henblik på fastsættelse af en procedure til gennemførelse af artikel 5, stk. 2, i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretslige område, KOM (2009) 0101.

Notatet er ligeledes sendt til Folketinget Retsudvalg.

Dato: 6. maj 2009
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2009-748/21-0398
Dok.: CWS40962

GRUNDNOTAT

vedrørende forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 2006/325/EF med henblik på fastsættelse af en procedure til gennemførelse af artikel 5, stk. 2, i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område*

KOM(2009) 101 endelig

Resumé

Forslaget sigter mod at indføre en særlig procedure, som Det Europæiske Fællesskab fremover skal anvende, når Fællesskabet skal tage stilling til, om Danmark kan tiltræde internationale aftaler, som kan berøre eller ændre anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen. Danmark er tilknyttet Bruxelles I-forordningen i medfør af en såkaldt parallelaftale mellem Danmark og Fællesskabet om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Forslaget er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender og forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side er man positiv over for forslaget.

1. Baggrund

Den 19. oktober 2005 indgik Det Europæiske Fællesskab og Danmark en såkaldt parallelaftale om retternes kompetence og om anerkendelse og

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling finder derfor anvendelse.

fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område i dansk ret.

Parallelaftalen indebærer, at Danmark på mellemstatsligt grundlag er tilknyttet reglerne i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen), således at reglerne i forordningen, der som følge af det retlige forbehold hidtil ikke havde omfattet Danmark, også gælder mellem Danmark og de øvrige medlemsstater. Folketingets samtykke i medfør af grundlovens § 19 blev givet ved lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-forordningen m.v., og parallelaftalen trådte herefter i kraft den 1. juli 2007.

Parallelaftalen sigter mod en anvendelse og fortolkning af Bruxelles I-forordningen i Danmark, som svarer til den, der gælder i de andre medlemsstater.

Med dette formål for øje følger det af parallelaftalens artikel 5, stk. 2, at Danmark skal afholde sig fra at indgå internationale aftaler, som kan berøre eller ændre anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen, medmindre det sker efter aftale med Fællesskabet, og der er fundet tilfredsstillende ordninger med hensyn til forholdet mellem parallelaftalen og den pågældende internationale aftale. Parallelaftalen indeholder imidlertid ikke en procedurebestemmelse, der fastsætter, hvordan Fællesskabet skal fastlægge sin holdning til en given international aftale, som Danmark ønsker at indgå. Kommissionen anfører i forslaget, at når hverken parallelaftalen eller rådsafgørelsen indeholder en delegation til Kommissionen af beføjelsen til på Fællesskabets vegne at tiltræde, at Danmark indgår den pågældende internationale aftale, vil proceduren i TEF artikel 300 finde anvendelse, hvorefter der bl.a. skal ske høring af Europa-Parlamentet, inden Rådet træffer afgørelse. Det er med henblik på at etablere en enklere procedure, at Kommissionen har fremsat det foreliggende forslag.

Kommissionen anfører i begrundelsen for forslaget, at en måde hvorpå den ønskede procedure kunne etableres, ville have været at ændre selve parallelaftalen. Dette vurderer Kommissionen dog ville have været en tung procedure, som bl.a. ville forudsætte, at Kommissionen først blev tildelt et forhandlingsmandat, og at der efterfølgende blev indledt bilaterale forhandlinger med Danmark. Kommissionen har i stedet valgt, hvad den betegner som en mere enkel og relativt hurtig løsning i form af en

ændring af Rådets afgørelse om indgåelse af parallelaftalen. Forslaget vedrører således alene rådsafgørelsen om indgåelsen af parallelaftalen med Danmark.

Det bemærkes, at Kommissionen ligeledes har fremsat et materielt set identisk forslag til ændring af Rådets afgørelse om indgåelse af parallelaftalen vedrørende forkyndelsesforordningen¹. Dette forslag er genstand for selvstændig behandling i et grundnotat, der oversendes til Folketinget samtidig med nærværende grundnotat.

Det danske forbehold

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF afsnit IV. Forslaget er derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, og Danmark deltager ikke i en kommende vedtagelse af forslaget, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Rådsafgørelsen om indgåelsen af parallelaftalen, som foreslås ændret, er også omfattet af Danmarks forbehold.

2. Forslagets indhold

Som nævnt indebærer det foreliggende forslag, at der indføres en særlig procedurebestemmelse i den eksisterende rådsafgørelse. Denne nye bestemmelse opstiller den interne procedure som Fællesskabet (med undtagelse af Danmark) skal følge, når Fællesskabet skal fastlægge sin holdning til, om Danmark kan indgå en konkret international aftale, som berører eller ændrer anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 61, litra c), sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, og stk. 3, første afsnit.

I forslaget sondres der overordnet mellem to situationer:

Hvis Fællesskabet allerede selv er blevet part i den pågældende internationale aftale, eller hvis Fællesskabet har bemyndiget medlemsstaterne dertil i Fællesskabets interesse, bliver Kommissionen efter forslaget tillagt beføjelse til at meddele Danmark samtykke til, at Danmark kan tiltræde den pågældende internationale aftale, jf. forslaget til en ny artikel

¹ Rådets afgørelse nr. 2006/326/EF af 27. april 2006 om indgåelse af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager.

1a, litra a og b. Begrundelsen for at bruge en sådan enkel procedure er, at Fællesskabet i denne situation allerede har undersøgt, om forordningen vil kunne blive berørt af den pågældende internationale aftale. Om nødvendigt vil Fællesskabet også allerede have truffet bestemmelse om foranstaltninger til at sikre, at forordningen anvendes i de relevante tilfælde.

Hvis Fællesskabet ikke er part i den internationale aftale, som Danmark måtte ønske at indgå, og heller ikke har bemyndiget medlemsstaterne til at tiltræde den pågældende aftale, bliver medlemsstaterne efter forslaget inddraget i beslutningsprocessen gennem den såkaldte rådgivende procedure, som der henvises til i Bruxelles I-forordningens artikel 75, stk. 2. Den rådgivende procedure er nærmere fastsat i Rådets afgørelse nr. 1999/468/EF². Efter denne procedure skal Kommissionen forelægge den internationale aftale, som Danmark ønsker at tiltræde, for et rådgivende udvalg bestående af repræsentanter fra medlemsstaterne og med Kommissionen som formand. Det rådgivende udvalg nedsættes i henhold til artiklerne 3 og 7 i Rådets afgørelse nr. 1999/468/EF med den opgave at afgive en udtalelse om de udkast til foranstaltninger, som Kommissionen forelægger for udvalget. Europa-Parlamentet skal løbende holdes underrettet om udvalgets arbejde. Kommissionen er ikke forpligtet til at følge den udtalelse, som det rådgivende udvalg afgiver, men skal tage størst muligt hensyn hertil, inden den træffer sin endelige afgørelse om, hvorvidt Danmark skal meddeles samtykke, jf. forslaget til en ny artikel 1a, stk. 2. Kommissionen anfører i forslaget, at der i disse tilfælde er behov for at drøfte, om Bruxelles I-forordningen berøres af den internationale aftale, som Danmark påtænker at indgå.

3. Gældende dansk ret

Kommissionens forslag rejser ikke spørgsmål i forhold til gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

² Rådets afgørelse nr. 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

5. Høring

Der vil ikke blive foretaget høring om forslaget.

6. Nærhedsprincippet

Forslaget rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet, idet det alene vedrører Fællesskabets interne beslutningsproces.

7. Andre landes kendte holdning

Der ses ikke at foreligge officielle tilkendegivelser om andre medlemsstaters holdninger til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Danmark er positiv over for forslaget, idet fastsættelsen af enklere procedurer for fastlæggelsen af Fællesskabets holdning til internationale aftaler, som Danmark påtænker at indgå, vil give Kommissionen mulighed for hurtigt at behandle Danmarks anmodninger om en aftale med Fællesskabet.

9. Orientering af andre af Folketingets udvalg

Dette grundnotat vedrørende Kommissionens forslag sendes ud over til Folketingets Europaudvalg også til Folketingets Retsudvalg.